

წარწერის დასახელება: ვანის დეკრეტი (ძვ. წ. III საუკუნე)¹

წარწერის in situ სახე, შევსებისა და ინტერპრეტირების გარეშე:

ΟΣΩ

ΠΑΝΤΙΟΣ

ΑΠΤΟΝΤΑ

ΝΟΤΑΦΟΣΣ

5. ΠΟΛΕΙΦΘΗΝΑ

ΠΟΝΕΧΕΙΝΑ

ΟΥΣΙΤΟΥΣΕΚΓΟΝΟΥΣΚΑΙ

ΟΝΤΑΣΤΟΥΣΤΗΝΑΥΤΩΝ

ΟΥΣΕΝΤΟΙΣΓΕΓΡΑΜΜΕ

10. ΘΕΙΣΑΚΑΙΤΗΝΣΤΗΛΗΝ

ΑΝΟΙΣΜΗΔΕΑΝΕΠΙΧΕΙ

ΚΩΛΥΕΙΝΚΑΤΑΔΥΝΑ

ΟΛΟΥΘΗΣΑΣΙΤΟΙΣΓΕΓΡΑΜ

ΣΑΥΤΩΝΤΕΚΑΙΓΥΝΑΙΚΩΝ

15. ΚΑΙΤΩΝΛΟΙΠΩΝΠΑΠΤΩΝ

ΥΣΟΕΝΤΑΞΕΙΚΑΙΟΠΟΣΕΙ

ΚΑΙΕΝΣΟΥΡΕΙΚΑΘΗΜΕ

ΓΕΚΑΙΟΗΛΙΟΣΚΑΙΟΜΕΙΣ

ΑΠΑΣΑΙ ΙΛΕΩΣΕΙΗ

20. ΕΙΝΑΣΙΜΗΔΕΠΟΙΗΣΑΣΙ

ΜΒΟΥΛΕΥΣΑΣΠΟΙΗΣΑΙ

ΟΙΣΠΑΝΤΑΤΑΝΑΝ

ΟΙΣ ΤΟΙΣΜΕΓΙΣ

ΕΑΛΛΟΜΗΘΕΝ

---

¹ წარწერის შესახებ ინფორმაციის გამოქვეყნებისას ვეყრდნობით შემდეგ გამოცემას „საქართველოს ბერძნული წარწერების კორპუსი“, თბილისი, 2009

25. ΤΩΝΤΕΠΡΟ

ΑΣΙΤΟΙΣ

წარწერა შევსებული სახით ასე წარმოგვიდგება:

ὁ σῶ[φρων ? -ος ὦ] | τῶ] παντὶ ὅσι[ια] | ἄπτοντα | ν] ὁ
 τάφος σ[| ἄ] πολειφθῆνα[ι | πον ἔχειν α[|] ουσι τοὺς
 ἐκγόνους καὶ | ποι]οῦντας τοὺς τὴν αὐτῶν |] ους ἐν τοῖς
 γεγραμμέ[νοις | χαραχ]θεῖσα καὶ τὴν στήλην | μηδὲ ...]ανοις
 μηδὲ ἀνεπιχει[ρήτοις | κωλύειν κατὰ δύνα[μιν |
 ἀκ]ολουθήσασι τοῖς γεγραμ[μένοις |]ς αὐτῶν τε καὶ
 γυναικῶν | καὶ τῶν λοιπῶν πάντων | ο]υς ὁ ἐν τάξει καὶ ὁ
 ποσεῖ(?) | καὶ ἡ ἐν Σούρει καθημέ[νη στήλη | ἡ] Γῆ καὶ ὁ
 Ἡλιος καὶ ὁ Μείς | κ]αὶ πᾶσαι ἰλεως εἴη | μηδὲ τ]είνασι μηδὲ
 ποιήσασι | συ | μβουλεύσασι ποιῆσαι |]οις πάντα τὰναν[τία |
 θε]οῖς τοῖς μεγίσ[τοις |]ς ἄλλο μηθὲν | τῶν τε προ[|
 ἀσίτοις (? πᾶσι τοῖς)

წარწერის თარგმანი ქართულ ენაზე:

„გონიერი, ან ზომიერი. ყოველმხრივ წმინდა, სუფთა. ხელი მოჰკიდა, წამოიწყო (რაიმე საქმე). საფლავი, სამარხი. ჩამორჩენა. აქვს. ჩამომაღლებს და, მათგან, ვინც გააკეთა (რაცაღა მდებარ. სქესის, სტელა?), დაწერილში, დაწესებულში (დოკუმენტში, რომელიც შეიძლება საბრალდებულოც იყოს), ამოჭრილი (დაწერილი) და სტელა. არც ვიღაცეები და არც უძლეველნი (ან ისინი, ვისაც ვერ მიუდგები, ვისთანაც ვერაფერს გააწყო). დააბრკოლონ რაც შეიძლება. მისდიონ დაწერილს (დაწესებულს). მათგანაც და ქალთაგანაც. და ყველა დანარჩენთაგან, ვინც ჩაურთავს (ჩაუმატებს) და ვინც დათვლის (იანგარიშებს). და სურში დადგმული სტელა. დედამიწა და მზე და მთვარე. და ყველანი (მდებარ. სქესის). მოწყალე იყოს. არც მათ, ვისაც გუნებაში ჰქონდათ და არც მათ, ვინც გააკეთეს. მოთათბირებებს გაუკეთეს. ყველაფერი ამის საწინააღმდეგო. დიდ ღმერთებს. თუმცა არაფერი (ნაწილაკებია მხოლოდ). მშვიდრებს (ან - ყველა მათ).“

წარწერის ინტერპრეტაცია:

ტექსტი არის სატაძრო-საკანონმდებლო დოკუმენტი, რომელიც შეიცავს გარკვეულ პირობებს: უნდა იყვნენ ყოველმხრივ წმინდა, რომ წამოიწყონ რაიმე საქმე. განწმენდილნი იყვნენ საფლავთან შეხების შემთხვევაშიც და ეს ეხება მათაც და მათ შთამომავლებსაც. ეს დადგენილება ამოჭრილია სტელაზე და მიმართულია, სხვათა შორის, იმ პირთა წინააღმდეგაც, ვისთანაც ვერაფერს გააწყობ ამ აკრძალვის გარეშე. ძეგლი მოუწოდებს თავის მრევლს, მამაკაცებსაც(?) და ქალებსაც (ესენი უთუოდ ერთი წრისანი არიან) და ყველა დანარჩენთ (ეს „დანარჩენები“ კონტექსტით სხვა ფენის წარმომადგენლები უნდა იყვნენ) მისდიონ ამ დადგენილებას. დადგენილებაში ჩამატებისა და აღრიცხვის შესახებ კიდევ საგანგებო პუნქტია შეტანილი. სტელა აღნიშნული დადგენილებით აღმართულია სურიში. მოუწოდებს ღმერთებს: დედამიწას, მზეს, მთვარეს; რომელიდაცა ერთს ღმერთთაგან შესთხოვენ, იყოს მოწყალე. ეს მოწყალება არ ვრცელდება მათზე, ვინც განიზრახა ან ჩაიდინა უკეთური (ე. ი. ამ დოკუმენტით აღკვეთილი) საქმე. მოთათბირეთაგან დადგენილია, ვინც ამის საწინააღმდეგოს გააკეთებს, მას ნურც დიდი ღმერთები უშველიან და ყოველგვარი უბედურება დაატყდეს თავს.

წარწერაში გვხვდება გეოგრაფიული სახელი „სური“, რაც არის ვანის სახელწოდება ელინისტურ ეპოქაში.

ასოთა მოხაზულობისა და ენობრივი ნორმების მიხედვით წარწერა დათარიღებულია ძვ. წ. III საუკუნით.